

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut perustuvat varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakiin (1503/2016) ja sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin. Laissa säädetään mm. varhaiskasvatuksesta perittävän maksun määräytymisestä sekä varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen määräytymisen perusteena olevista tuloista. Maksut määräytyvät perheen koon ja tulojen mukaan prosenttiperusteisesti. Indeksitarkistukset asiakasmaksuihin ja tulorajoihin tehdään joka toinen vuosi. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja on tarkistettu 8.12.2021 annetulla Opetus- ja kulttuuriministeriön ilmoituksella (1087/2021).

Perheen koko

Perheen kokona otetaan huomioon yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt sekä heidän kanssaan samassa taloudessa asuvat molempien alaikäiset lapset.

Lapsella kaksi perhettä

Jos lapsen huoltajat asuvat eri osoitteissa, mutta lapselle järjestetään varhaiskasvatusta vain yhdessä kunnassa, määrätään maksu sen perheen tulojen perusteella jonka luona lapsi on kirjoilla. Mikäli lapsi käyttää varhaiskasvatuspalveluja vain asuessaan sen huoltajan luona, jossa ei ole kirjoilla, niin maksu määrätään tämän perheen tulojen mukaan. Jos lapselle järjestetään varhaiskasvatusta kahden kunnan alueella, on maksu määrättävä *erikseen* molemmissa kunnissa.

Perheen tulot

Perheen tuloja ovat varhaiskasvatuspalveluja käyttävän lapsen, hänen vanhempansa tai muun huoltajansa sekä heidän kanssaan yhteistaloudessa avio- tai avoliitossa elävän henkilön tulot. Tuloiksi luetaan veronalaiset ansio- ja pääomatulot, lomarahat sekä verosta vapaat tulot. Lasten tuloja voivat olla esim. perhe-eläke, korkotulo, elatusapu tai – tuki. Tulojen vähennyksenä otetaan huomioon suoritettut elatusavut ko. perheen ulkopuolisille lapsille sekä tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset. Varhaiskasvatusmaksu määrätään toistaiseksi tai määräaikaaisesti joko todettavissa olevien tai arvioitujen tulojen perusteella.

Metsätulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7§:n 3 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla.

Tuloina ei oteta huomioon lapsilisää, vammaisetuksista annetun lain (570/2007) mukaista etuutta, kansaneläkelain (568/2007) mukaista lapsikorotusta, asumis-tukea, tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja, sotilasavustusta, rintamalisää, opintorahaa, aikuiskoulutustukea, opintotuen asumislisää, toimeentulona maksettavaa toimin-tarahaa ja matkakorvausta, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuk-sista annetun lain(566/2005) mukaista ylläpito-korvausta, julkisesta työvoima- ja yrityspalve-lusta annetun lain (916/2012) mukaista kulukorvausta, opintojen johdosta suoritettavia apura-hoja ja muita vastaavia avustuksia, perhehoidon kustannusten korvauksia eikä lasten kotihoi-don tukea. (11.5.2007/585)

Kuukausimaksu

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu peritään kuukausimaksuna enintään yhdeltätoista kuukau-delta toimintavuoden aikana. Toimintavuosi alkaa 1.8. ja päättyy 31.7. Maksuton kuukausi (hei-näkuu) edellytyksellä, että lapsi on aloittanut varhaiskasvatuksessa ennen edellisen vuoden syyskuun ensimmäistä päivää. Oikeus maksuttomaan kuukauteen säilyy muutettaessa kun-nasta toiseen.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu lasketaan perheen yhteenlasketuista bruttotuloista. Jos lap-sikohtainen kuukausimaksu on vähemmän kuin 28 €, maksua ei peritä.

Perheen koko, tulorajat, maksuprosentit ja vähimmäisbruttotulorajat korkeimmalle maksulle 1.8.2022 alkaen ovat:

Perheen henkilö- lömäärä	Tuloraja 1.8.2020 €/kk	Tuloraja 1.8.2022 €/kk	Maksuprosentti %
2	2798	2913	10,7
3	3610	3758	10,7
4	4099	4267	10,7
5	4588	4777	10,7
6	5075	5284	10,7

Jos perheen koko on suurempi kuin kuusi, lisätään maksun määräämisen perusteena olevaa tulorajaa 197 eurolla 1.8.2022 alkaen kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta. Hoitomaksun laskeminen: (bruttotulot – tuloraja) x maksuprosentti = varhaiskasvatusmaksu.

Perheen ensimmäiseksi lapseksi katsotaan lain mukaan aina nuorin varhaiskasvatuspalveluja käyttävä lapsi. Perheen nuorimman lapsen korkein asiakasmaksu 1.8.2022 alkaen on 295 € ja toisen lapsen enimmäismaksu 118 euroa/kk eli 40 % nuorimman lapsen maksusta. Kustakin seuraavasta lapsesta määrättävä maksu on enintään 20 % nuorimman lapsen maksusta. Määrättäessä perheen muiden kuin nuorimman lapsen maksua käytetään määräytymisen perustana nuorimman lapsen laskennallista kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksua.

Mikäli hakija ei ilmoita perheen tuloja kuukauden kuluessa hoidon alkamisesta, peritään varhaiskasvatuksesta enimmäismaksu. Jos tulot ilmoitetaan myöhemmin, maksua ei muuteta takautuvasti, vaan se tarkistetaan tulotietojen mukaiseksi seuraavan kalenterikuukauden alusta.

Sivistyslautakunta voi hakemuksesta jättää perimättä tai alentaa määrättyä maksua elatusvelvollisuuden, toimeentuloedellytysten ja huollollisten näkökohtien perusteella. Hakemukset toimitetaan varhaiskasvatusjohtajalle.

Toiminta-aikaperusteisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksun määräytyminen

Maksu määritellään ja peritään sovittujen aikojen perusteella. Varhaiskasvatuksen alkaessa tunnit määritellään perheen kanssa. Mikäli tuntien määrä ei ole tiedossa, ne arvioidaan. Sovittujen tuntien toteutumista tarkastellaan kolmen kuukauden jaksoissa. Mikäli sovittu tuntimäärä ylittyy kuukaudessa, peritään maksu seuraavan tuntirajan mukaan. Jos ylitys toistuu, tarkistetaan maksu vastaamaan todellista tarvetta.

Maksutonta esiopetusta on nykyisellään reilut 80 tuntia/kk. Maksuttoman esiopetuksen lisäksi varhaiskasvatusta tarvitsevan lapsen asiakasmaksu on 60, 70 tai 80 % kokoaikaisesta maksusta sovittujen tuntien mukaan. Esioppilaiden asiakasmaksua ei muuteta koulujen syys-, joului- ja talvilomien ajaksi. Jos esioppilas tarvitsee hoitoa kesä-heinä-elokuussa, häneltä peritään normaali tuntivälyksiin perustuva maksu.

Sovittu toiminta-aika h/kk	Asiakasmaksu % korkeimmasta maksusta
0-84	60 %
85-107	70 %
108-139	80 %
140 tai enemmän	100 %

Tilapäisestä varhaiskasvatuksesta perittävä maksu

Tilapäisestä varhaiskasvatuksesta (enintään 5 päivää/kk) peritään 20 euroa/lapsi/päivä. Sama maksu peritään kaikilta tilapäisesti varhaiskasvatuksessa olevilta sisaruksilta.

Poissaolojen vaikutus asiakasmaksuun

Maksu peritään kuukausimaksuna, pääsääntöisesti **poissaoloja ei hyvitetä**.

Poikkeukset:

- jos lapsi on sairautensa vuoksi poissa varhaiskasvatuksesta kaikki kalenterikuukauden sovitut toimintapäivät, maksua ei peritä lainkaan
- jos lapsi on sairautensa vuoksi poissa varhaiskasvatuksesta vähintään 11 toimintapäivää,

- maksuna peritään puolet kuukausimaksusta
- jos lapsi on poissa muusta syystä, kuin sairautensa vuoksi kalenterikuukauden kaikkina sovittuina toimintapäivinä, peritään puolet kuukausimaksusta
  - lapsen varhaiskasvatuksen alkaessa tai päättyessä kesken kalenterikuukauden, alennetaan kuukausimaksua siten, että se vastaa hoitosuhteen voimassaoloaikaa
  - Lapsen isän ollessa jo varhaiskasvatuksen aloittaneesta lapsesta myönnetyllä isyysraha-kaudella, ei maksua peritä lainkaan tästä lapsesta eikä lapsella ole oikeutta käyttää varhaiskasvatuspaikkaa kyseisinä päivinä. Isyysrahajaksosta johtuvasta poissaolosta on ilmoitettava varhaiskasvatuspaikkaan viimeistään kaksi viikkoa ennen sen suunniteltua aloittamispäivää ja samalla on toimitettava Kelan antama päätös isyysrahasta.

Maksuhyvitykset koulujen loma-aikoina

Mikäli lapsi on poissa varhaiskasvatuksesta koulujen loma-aikoina syys-, joului-, talvi- ja kesälomien aikana, asiakasmaksu hyvitetään tältä ajalta. Lapsen poissaolosta on ilmoitettava etukäteen pyydettyyn päivämäärään mennessä.

Varhaiskasvatusmaksun määrittäminen/tarkistaminen

Asiakasmaksu määritellään lapsen tullessa varhaiskasvatukseen. Maksuun vaikuttavat tulotiedot ilmoitetaan tulotietolomakkeella. Asiakasmaksu tarkistetaan, mikäli perheen tulot muuttuvat olennaisesti (+/- 10 %), maksu osoittautuu virheelliseksi, perheen koko tai lapsen varhaiskasvatusaika muuttuu tai voimassa olevat säädökset/päätökset muuttuvat. Muutos tehdään seuraavan kalenterikuukauden alusta. Jos maksun määrittämisestä koskeva päätös on ilmeisesti perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta.

Tietojen muutokset

Huoltajien tulee toimittaa tiedot tulojen muutoksesta välittömästi tulotietojen ilmoituslomakkeella koulusihteerille. Perheiden tulee ilmoittaa välittömästi muista tietojen muutoksista päiväkohtiin/varhaiskasvatusjohtajalle esim. tiedot perheen kokoon, lapsen varhaiskasvatuksen tarpeeseen sekä työpaikka-, osoite- ja puhelin ja nimenmuutoksista.

Varhaiskasvatuspaikan irtisanominen ja paikan peruminen

Varhaiskasvatuspaikka tulee sanoa irti kaksi viikkoa etukäteen. Mikäli irtisanomisilmoitus toimitetaan jälkikäteen, asiakasmaksu peritään irtisanomispäivään saakka.

Jos lapselle haettua ja myönnettyä varhaiskasvatuspaikkaa ei oteta vastaan eikä paikkaa ole peruttu ennen päätöksen mukaista varhaiskasvatuksen alkamista, peritään puolet asiakasmaksulain mukaan määräytyvästä kuukauden asiakasmaksusta.

Maksun maksaminen

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu laskutetaan kerran kuukaudessa sovittujen toimintatuntien mukaan jälkikäteen. Jos maksua ei suoriteta eräpäivään mennessä, lähetetään asiakkaalle maksukehoitus. Jos maksua ei suoriteta maksukehoituksen eräpäivään mennessä, siirtyy maksamaton saatava perintätoimistolle. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut ovat suoraan ulosotokelpoisia.

Lisätietoja

Lisätietoja varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista saa Kannonkosken kunnan varhaiskasvatusjohtajalta, kunnan nettisivuilta ja koulusihteeriltä.

VUOROHOIDON PERUSTEET/LINJAUKSET KANNONKOSKEN VARHAISKASVATUKSESSA Päivitys 17.3.2022

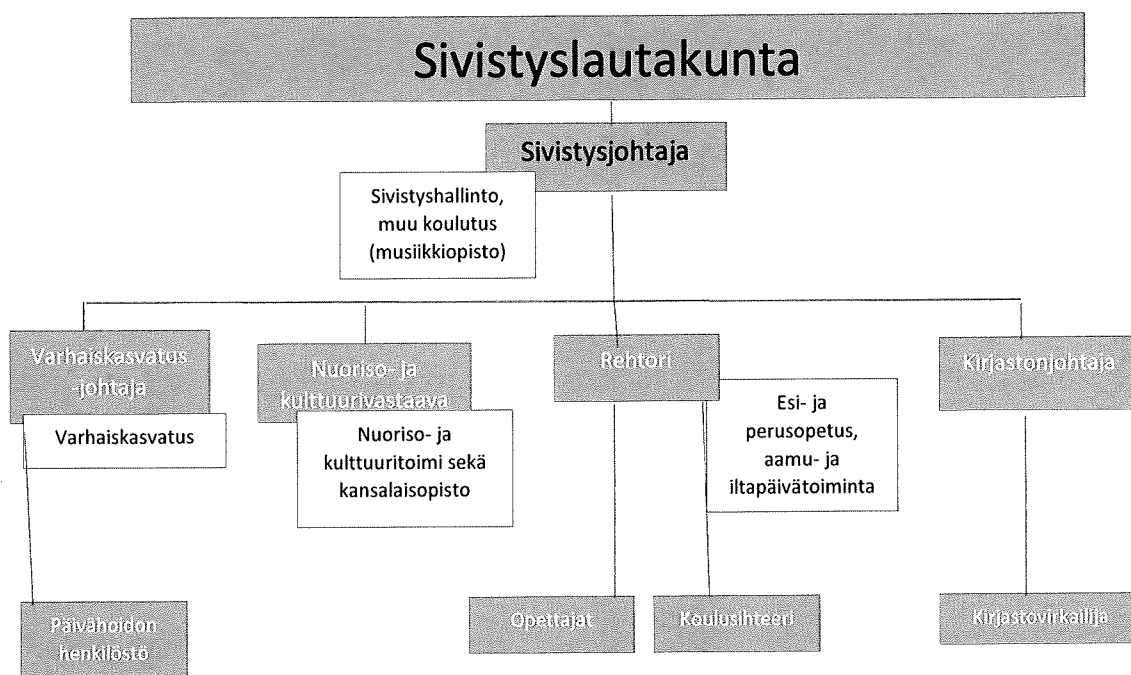
Raamit: Varhaiskasvatuslaki, luku 3 § 13/2018

- vuorohoito on varhaiskasvatustalvaelua, jota tarjotaan klo 18 - 06 ja/ tai viikonloppuisin tarjottavaa varhaiskasvatusta (*iltahoidoksi* kutsutaan klo 18-22 ajalla järjestettyä palvelua ja *yöhoidoksi* klo 22 - 6 järjestettyä palvelua)
- perheellä ei ole subjektiivista oikeutta vuorohoitoon, tarve voi syntyä vanhempien säännöllisestä vuorohoidon tarpeesta (päätoiminen työ tai ammattiin tähtäävä päätoiminen opiskelu ja niistä johtuvat työvuorot)
- vuorohoito on tarkoitettu säännöllisesti vuorohoitoa tarvitseville lapsille, tilapäistä vuorohoitoa tarjotaan vain, mikäli hoitopaikka on auki säännöllistä vuorohoitoa tarvitsevien lasten vuoksi eikä aiheuta henkilökunnan työvuoroihin muutoksia
- vuorohoitoa tarjotaan Kannonkoskella päiväkodissa
- vanhempien vapaapäivät, lomapäivät ja sairaspäivät eivät oikeuta lapsen vuorohoitoon, lapsi voi kuitenkin tulla perustellun tarpeen mukaan hoitoon arkena klo 8-15 välisenä aikana ellei lapsen viikkotuntimäärä muodostu kohtuuttomaksi
- lapsi voi olla vuorohoidossa, kun molemmat vanhemmat ovat työssä sekä yövuoron jälkeen vanhempien nukkumisajan enintään klo 15.00 saakka
- lapsen hoitoajat ilmoitetaan etukäteen kolmen viikon sykleissä ja tämä kolmen viikon sykli on pyrittävä ilmoittamaan 11 pv ennen (ke) kyseessä olevan hoitojakson alkua. Sen jälkeen tuleviin muutoksiin emme voi sitoutua, kirjallinen ilmoittaminen vähentää virheiden mahdollisuuksia hoitoajoissa
- kaikkien vanhempien/huoltajien kanssa tehdään lapsen hoitoa koskeva hoitosopimus, varhaiskasvatusaika perustuu molempien vanhempien työaikoihin
- ruokailu vuorohoidossa: aamupala klo 8 -8.30, lounas 11-11.30, välipala 13.30, (tarpeen vaatiessa mahdollinen lisävälipala klo 17), päivällinen 18.00, iltapala 19.30
- illan hakuajoista neuvotellaan perhekohtaisesti ja yöhoitoa tarvitsevat lapset tulevat hoitoon klo 21 mennessä
- *juhlapyhinä lapsen tulisi pääsääntöisesti saada viettää juhla-aika perheensä kanssa; jouluaattona, joulupäivänä, juhannusaattona ja juhannuspäivänä vuorohoito on suljettu.*
- työntekijöiden ja yksikön esimiehen vastuulla on tarkastella lasten hoitoaikojen ja – jaksojen pituuksia ja ottaa ne tarvittaessa puheeksi huoltajien kanssa, jos ne herättävät huolta lapsen jaksamiseen liittyen.
- äkillisissä hoidontarpeen tilanteissa voidaan neuvotella perheen kanssa mm. perheen omien verkostojen hyödyntämisestä ja etsiä ratkaisua lapsen näkökulmaa painottaen

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistyslautakunnan tehtäväalueeseen kuuluivat kertomusvuonna sivistyshallinto, varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, muut koulutuspalvelut (kansalais- ja musiikkiopistot sekä toisen asteen palvelut) sekä kirjasto-, kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimet. Sivistyspalveluiden tavoitteena on tarjota kuntalaisille hyviä ja taloudellisesti tuotettuja varhaiskasvatus-, opetus-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluja sekä luoda edellytykset läpi elämän jatkuvalle oppimiselle, liikunnalle, henkiselle kasvuille ja fyysiselle hyvinvoinnille kuntastrategian mukaisesti.

Sivistyslautakunnan alaisia tilivelvollisia olivat sivistysjohtajan lisäksi varhaiskasvatusjohtaja, nuoriso- ja kulttuurivastaava, rehtori ja hyvinvointivastaava, jonka työaika jakaantui kunnan (60%) ja Nuorisokeskus Piispalan (40%) kesken. Kirjastotoimi siirtyi kirjastonjohtajan alaisuuteen 1.8.2021. Henkilöstöorganisaatio vastuualueineen oli 31.12.2021 seuraava:

Hallinto

Sivistyshallintoon sisältyivät sivistyslautakunta, toimisto, muu toiminta ja yhteistyö sekä ulkopuolista rahoitusta saaneet perusopetuksen kehittämisprojektit. Lautakunnan kokouksia pidettiin seitsemän. Keskeisinä asioina käsiteltiin vuotuisia asioita kuten toimintakertomus, koulun lukuvuosisuunnitelma ja talousarvio. Hankkeet jatkuivat erityisopetuksessa, kerhotoiminnassa sekä ICT-osaamisessa tutor-opettajien toimintaa ja verkostoitumista jatkamalla. Hankkeita päättyi vuoden aikana neljä.

Toiminnan tunnuslukuja

	Tot. 2019	Tot. 2020	Tav. 2021	Tot. 2021
Henkilöstö	0,5	0,2	0,4	0,4
Kokoukset / pykälää	7/49	7/48	7	7/51

Stipendit ja avustukset €	2.000	795	3.000	509
Perusopetuksen keh.hankkeet, kpl	4	6	3	6
Nettokustannukset, €	49.224	31.598	15.350	10.689
Nettokust. / asukas	36,76	23,90	11,46	8,15

Varhaiskasvatus

Kannonkosken kuntastrategian mukaisesti peruspalvelut ovat kunnossa ja kunta on perherakas ja turvallinen asuinpaikka. Varhaiskasvatuspalvelut täyttää omalta osaltaan kuntastrategian tavoitteen ja paikka varhaiskasvatuksessa on järjestynyt säädetyn ajan puitteissa kaikille sitä tarvitseville. Koko varhaiskasvatus ja koulu toimivat samassa rakennuksessa, joten lapsen opinpolku on niiltä osin tiivis ja yhtenäinen.

Päiväkodissa opetetaan, kasvatetaan ja hoidetaan kaikki Kannonkoskella varhaiskasvatuspalvelua tarvitsevat lapset. Ryhmiä oli kevätkaudella kaksi ja syyskaudella kolme. Ryhmät voivat toimia myös joustavasti koostuen eri-ikäisistä. Lasten hoitoajat ovat moninaisia ja sirpaleisia; osaviikkoisia ja osapäiväisiä, vuoroviikkoisia, viikonloppuhoitoisia jne. Työvuorosuunnittelu ja suhdelukujen tarkkailu on haasteellista. Varhaiskasvatuspalvelujen käyttäminen lastensuojelun avohuollon tukitoimena on arkipäivää. Laatutavoite painottaa lasten yksilöllisten lähtökohtien huomioimista ja jokaiselle lapselle laaditaan oma varhaiskasvatussuunnitelma. Myös kuntastrategian mukaan hyvinvoinnin on lähdettävä yksilöstä käsin.

Koronapandemia jatkui tuoden koko ajan uusia muutoksia varhaiskasvatuksen kenttään. Ohjeiden perässä oli välillä haastavaa pysyä, mutta pystyimme pitämään toiminnan lain mukaisena ja teimme parhaamme haastavissa oloissa. Toiminnan tunnuslukuihin korona vaikutti vielä hieman vähentäen läsnäolopäivien määrää. Kotihoidontuki sen sijaan ylittyi, koska vanhemmat hoitivat välillä kotihoidon tuen turvin lapsia kotonaan. Koko vuotta leimasivat lukuisat verkkokokoukset, koronaohjeiden saattaminen arkeen, aluehallintoviraston moninaiset kyselyt ja toimintatapojen muuttaminen pandemialta suojautumiseksi. Varhaiskasvatuksen pätevä, ammattitaitoinen ja osaava henkilöstö on näyttänyt parasta osaamistaan pandemian keskellä toimittaessa. Haimme ja saimme valtion erityisavustusta koronaviruksen (COVID-19) aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi varhaiskasvatuksessa. Palkkasimme syyskaudelle tuen avulla osa-aikaisen lastenhoitajan, jonka avulla pystyimme tukemaan haavoittuvassa asemassa olevia lapsia paremmin.

Valtakunnalliseen varhaiskasvatuksen tietovaranto Vardaan kerätään nyt kaikki varhaiskasvatuksen tiedot koko maasta ensimmäistä kertaa vuodesta 2021 alkaen. Uuden tietovarannon käyttöönotto ja ohjelmistojen yhteensovittaminen on ollut työlästä, mutta toivomme, että jatkossa tilanne helpottaa. Vardaan kerätään tietoja sekä toimipaikasta, työntekijöistä, lapsista että huoltajista. Vardan tarkoituksena on mahdollistaa varhaiskasvatustietojen tietoturvallinen ja keskitetty sähköinen kokoaminen, turvata laissa määriteltyjen varhaiskasvatustietojen yhdenmukaisuus ja luotettavuus sekä tehostaa hallinnon toimintaa. Myös Kela ottaa tarvittavat tiedot sieltä.

Lapset Puheeksi -toimintamalli on sovitusti käytössä ja pidämme keskustelun aina kun uusi lapsi saapuu varhaiskasvatuspalvelujen piiriin. Henna Lyytinen kouluttautui Lapset puheeksi-

toimintamallin kouluttajaksi. Yhteistyötä Piispalan kanssa virittelimme koronan jälkimainigeissa uimakoulun ja jääteliikunnan merkeissä syyskaudella. Toiminta on ollut tauolla pandemian vuoksi ja olemme panostaneet enemmän sekä ulko- että lähiliikuntaan. Pandemia on hankaloittanut myös vanhempainiltojen pitämistä. Yhden vanhempainillan pidimme syksyllä ulkona.

Toimimme Jyväskylän yliopiston kehittäjäpäiväkotina ja sen ansiosta saamme myös varhaiskasvatuksen opettaja-opiskelijoita harjoitteluun. Olemme osa sekä steam -verkostoa (=tiede-teknologia, matematiikka ja taiteet) että joustava opinpolku -verkostoa. Tätä kautta myös alan uusin tietotaito kulkee päiväkotiiimme. Ruokakuntahanke jatkui kokoava- hankkeena tuoden uusia näkemyksiä ja yhteistyötä ruokapalvelun kanssa.

Varhaiserityisopettajapalvelu on jatkunut ostopalveluna Veo -palvelut Hanna Saarelta, työssä on konsultoiva työote ja varhaiserityisopettaja käy päiväkodissa 2 pv/kk. Moniammatillinen yhteistyö (varhaisen tuen ryhmä) on jatkunut sovitusti koko vuoden. Ryhmä kokoontui 5 krt vuonna 2021, lisäksi pidämme yhteyttä tarpeen mukaan kokoontumisten välilläkin. Tällä kokoonpanolla pystymme ennakoimaan tulevia tarpeita ja saamaan palvelut niitä tarvitseville mahdollisimman pikaisesti.

Toiminnan tunnuslukuja

Päiväkotiki Nappula	Tot 2019	Tot 2020	Tav 2021	Tot 2021
Henkilöstö	4,77	4,77	4,77	
Kokopäivähoitopäiviä	2325	1013	1800	1102
Osapäivähoitopäiviä	2569	2005	2300	2744
Hoitopäiviä yhteensä; (sis. myydyt 70 kp, 42 op)	4894	3018	4100	3846
Lapsia kokopäivähoidossa 31.12.	13	7		6
Lapsia osapäivähoidossa 31.12.	19	18		24
Lapsia hoidossa ka/kk	29,75	24	25	27,67
Nettokustannukset, €	232.446	220.314	266.820	242.738
Nettokust. / asukas	174.00	165.65	199.27	185.154
Hoitopäivän nettohinta*	47,50	73.00	65.08	63,11

*sis. palkat, kiinteistö-, ateria- ja tarvikkekulut, mutta ei sumu-poistoja tai arvonalentumisia

Lasten kotihoidontuki

Lasten kotihoidontukea maksetaan niille perheille, jotka eivät käytä kunnallisia varhaiskasvatuspalveluja. Tukea sai koko vuoden aikana yhteensä 16 eri taloutta. Keskimäärin tuensaajia oli 9,8 /kk, tukea saavia lapsia keskimäärin 14/kk.

Lasten kotihoidon tuki	Tot 2019	Tot 2020	Tav 2021	Tot 2021
Tukea saavat taloudet yht. koko vuonna	14	17	13	16
Tukea saavat lapset ka	11	13	15	14
Nettokustannukset, €	32.285	44.517	40.000	43.560
Nettokust. / asukas	24,11	33,67	29.87	33,22

Esi- ja perusopetus

Esi- ja perusopetuksen yleisenä tehtävänä on antaa oppilaille heidän edellytystensä mukaiset tiedot ja taidot jatko-opintoja ja työelämää varten sekä ohjata heitä terveellisiin elämäntapoihin ja arjen hallinnan taitoihin. Kannonkosken koulussa opiskeli vuonna 2021 keskimäärin 7 esi- ja 126 perusopetuksen oppilasta. Jatko-opintokelpoisuuden saavutti 100 % peruskoulunsa päättäneistä. Kaikki 9. luokalta päässeet saivat myös jatko-opiskelupaikan toiselta asteelta. Piispan palveluiden hyödyntämistä perusopetuksessa pystyttiin jatkamaan lähes normaalisti. Vuonna 2020 alkanut koronaepidemia häiritsi edelleen koko vuoden ajan koulutyötä eikä ryhmien yhteistoimintaa pystytty toteuttamaan täysimääräisesti. Saimme OKM:ltä toisen avustuksen (17 000 euroa), joka oli varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteinen ja tarkoitettu koronapandemian aiheuttamien oppimisen viivästymien hoitoon.

Oppimisen tuen pääasiallinen muoto luokilla 1 - 4 oli osa-aikainen erityisopetus pienluokassa ja luokilla 5 – 9 osa-aikainen erityisopetus pienryhmissä. Koulunkäynninohjaajia, joita oli viisi osa-aikaista, käytettiin kaikilla luokka-asteilla. Erityisopettajia oli kolme, joilla kaikilla oli myös yleisopetuksen tunteja.

Oppilaskunnassa oli edustus luokilta 7 – 9. Se kokoontui ohjaavan opettajan johdolla aina tarpeen mukaan keskimäärin kerran kuukaudessa. Luokilla eskarista kuudenteen toimi Lasten parlamentti.

Koulunkäynninohjaajia palkattiin syyslukukaudella korona-avustuksella yksi. Yhteensä ohjaajia oli vuoden päättyessä viisi.

Toiminnan tunnuslukuja

Esiopetus	Tot. 2019	Tot. 2020	Tav. 2021	Tot. 2021
Oppilaita kevät/syksy	11/13	13/4	4/10	4/9
Esiopetuksen tunnit	20	20	20	20
Nettokustannukset, €	74.967	72.259	66,360	74.816
Nettokust. /asukas	52,98	54,66	49,56	57,07
Nettokust. /esiopp.	6.535	8.501	9.480	11.510
Kotikuntakorvaus 6 v.	3.972	4.146		4.339
Perusopetus				
Oppilaita kevät/syksy	137/130	130/132	132/119	132/120
Perusop. tunnit/vko, kevät/syksy	378/370	370/322	300/284	322/322
Nettokustannukset, €	1.586.783	1.520.576	1.709.500	1.737.169
Nettokust. /asukas	1.169,33	1.150	1.280	1.325
Nettokust. /opp.	11.214	11.607	13.620	13.787
Kotikuntakorvaus 7-12 v./13-15v.	6.512/10.419	6.797/10.875		7.113/11.381

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään 1. ja 2. luokan oppilaille sekä tarvittaessa 3.- 9. luokkien erityisopetuksen oppilaille. Toiminnalla pyritään vähentämään pienten koululaisten yksinäistä aikaa kotona ja helpottamaan perheen ja työelämän yhteensovittamista.

Toiminnan tunnuslukuja

	Tot. 2019	Tot. 2020	Tav. 2021	Tot. 2021
Osallistuneet oppilaat kevät/syksy	9/6	8/8	12/10	9/9
Ohjaustunteja	748	744	752	756
Nettokustannukset €	9.486	9.772	23.760	11.948
Nettokust. / asukas	7,08	7,39	17,74	9,11
APIP-toiminnan korjattu valtionosuus €	-	12.919	-	9.944

Muut koulutuspalvelut

Muuhun koulutukseen sisältyvät kansalaisopiston ja musiikkiopiston toiminta sekä toisen asteen opiskelijahuolto.

Opiskelijahuoltolain mukaisena veloitteena toisen asteen järjestämispaikkakunnalla on velvollisuus tarjota opiskelijahuolto (kuraattori- ja psykologipalvelut) alueensa oppilaitoksen opiskelijoille. Järjestäjäkunta saa laskuttaa palvelusta aiheutuneet kulut opiskelijan kotipaikkakunnalta. Viime vuonna näitä menoja oli 2 590 euroa, mikä oli noin 500 euroa edellisvuotta vähemmän.

Saarijärven kansalaisopiston Kannonkosken osasto

Kansalaisopistossa kaikenikäisillä kuntalaisilla on mahdollisuus opiskella ja harrastaa monipuolisesti ja mahdollisimman edullisesti. Toiminnan tavoitteena ovat joustavuus ja käyttäjälähtöisyys. Opetusta pyritään tarjoamaan kuntalaisten toivomissa aiheissa, myös lyhytkursseina ja luentoina. Toiveita kurssisisältöihin kartoitettiin kevään 2021 kansalaisopiston kädentaitojen näyttelyn yhteydessä. kurssia kohti on 5 henkilöä.

Kannonkosken osaston kursseilla oli kurssilaisia kaikkiaan 209, joista naisia oli 159. Korona pandemia vaikeutti edelleen kansalaisopiston kurssien toteuttamista. Opettajille tarjottiin mahdollisuutta opettaa virtuaalisesti, mutta kaikki toteutuneet kurssit toteutettiin ns. liveopetuksena.

Kansalaisopiston rooli Kannonkosken ryhmäliikuntapalvelujen tuottajana on edelleen merkittävä. Tärkeää on myös musiikin yksilönsoiton opetus musiikkiopiston lisäksi. Paikkakunnalla ja seutukunnalla asuvat eri lajeja taitavat kansalaisopiston opettajat ovat merkittävä voimavara, joita ilman emme näin monipuolisesti kursseja pystyisi tarjoamaan.

Toiminnan tunnuslukuja

	Tot. 2019	Tot. 2020	Tav. 2021	Tot. 2021
Kurssit/koulutukset	47	47	48	31
Opetustunteja	1010	1010	1150	700
Netto-opiskelijoita / Opiskelijoita yht.	445	445	220/450	209
Nettokustannukset €	23.246	17 084	20.000	15.422
Nettokustannukset € / opetustunti	27,02	16,91	17,40	22,03
Nettokustannukset € / asukas	20,39	12,92	14,94	11,76

Musiikkikoulutus

Saarijärven Viitasalo-opiston toiminta-ajatuksena on musiikin ja tanssin harrastuksen kehittäminen ja musiikin ja tanssin perusopetuksen antaminen sekä harrastajille että ammattiin aikoville toiminta-alueellaan.

Toiminnan tunnuslukuja

	Tot. 2019	Tot. 2020	Tav. 2021	Tot. 2021
Opetustunteja	545	495	500	450
Opiskelijoita (perusaste)	13	13	11	11
Nettokustannukset	7.565	9.449	6.670	7.182
Nettokustannukset € / opetustunti	13,88	19,09	13,34	15,96
Nettokust. / asukas	5,65	7,15	4,98	5,48

Kirjasto

Kirjasto on lakisääteinen palvelu, joka tarjoaa kaikille yhtäläisen pääsyn kirjastoaineistoihin, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjoaa ohjausta tiedon hankintaan, tarjoa tiloja yhteiseen käyttöön sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Kannonkoskella lainataan keskimäärin noin 50 kirjaa vuoden jokaisena päivänä ja kirjastokäyntejä on päivittäin noin 23. Syrjäytymisen ehkäisykeinona kirjaston palvelut ovat tärkeässä asemassa. Keski-Suomen kirjastoverkko, Keski-kirjastot kattaa koko maakunnan. Se tarkoittaa yhteistä kirjastokorttia, verkkokirjastoa ja e-aineistoja, käytösääntöjä, maksuttomia aineistokuljetuksia sekä hankinta- ja asiantuntijatyötä. Kaksi kertaa viikossa tapahtuvan logistiikan avulla kirjaston käyttäjällä on pääsy yli 2 miljoonan niteen kokoelmaan. Verkkokirjastossa asiakas voi varata aineistoa ja uusia lainoja, uutena myös kauko- ja varastokirjastolainoja. Kirjasto tekee yhteistyötä nuoriso- ja kulttuuritoimen kanssa tarjoamalla tilat

näyttelyille, elokuvaesityksille ja järjestämällä yhteisiä tapahtumia. Kirjastonjohtajaksi vaihtui elokuun alusta Sanna Aho. Kirjasto haki ja sai rahoitusta Ketä kiinnostaa-osallisuushankeelle tulevaa vuotta varten. Yhteistyötä eri tahojen kanssa tiivistettiin entisestään.

Vuoden 2021 talousarvio alitettiin kirjaston osalta. Kirjastolla aloitettiin varautuminen uusien kirjastotilojen etsimiseen mm. rajoittamalla hankintoja ja tehostamalla poistoja. Tunnuslukuissa näkyy vielä koronapandemian vaikutus kirjastokäyntien vähenemisenä, mutta myös lainamäärän nousuna. E-aineistot kasvattivat myös suosiotaan.

Toiminnan tunnuslukuja

	Tot. 2019	Tot. 2020	Tav. 2021	Tot. 2021
Lainat	24.419	18.576	20.000	16.005
Lainat / asukas	18,2	14,1	14,94	12,21
Lainajaat	444	415	600	402
Kirjastokäynnit	10.277	7.719	10.000	8.436
Käynnit / asukas	7,7	5,8	7,5	6,4
Nettokustannukset, kirjasto	82.673	81.261	102.190	94.075
Nettokustannukset, €/ asukas	61,74	61,47	76,32	71,75

Kulttuuri

Kulttuurilain mukaan kunnan kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan toimintaa, jolla kunta edistää kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikasvatusta ja kulttuuriperintöä. Syksyllä 2021 nuoriso- ja kulttuurivastaava osallistui Lastenkulttuurikeskus Uulun järjestämään Kulttuurikasvatussuunnitelma -koulutukseen.

Korona pandemia vaikutti edelleen kulttuuritapahtumien järjestämiseen vuoden 2021 aikana. Turvallisuussyistä järjestimme useampia pienempiä tapahtumia, joissa suositusten mukaisia suojavälejä oli helpompi noudattaa. Lisäksi pyrimme järjestämään tapahtumat mahdollisimman pitkälti ulkona. Perinteistä Kannonkoski-päivää ei kesällä 2021 järjestetty. Sen sijaan kolme kertaa kesässä järjestetyt Kesätreffit houkuttelivat osallistujia torikahvilalle mukavasti. Pienimuotoisia POP UP Museopäiviä järjestettiin kaksi kertaa ja aikuisten sekä lasten erillisiä lautapelipäiviä kirjastolla yhteensä neljä kertaa. Lisäksi toteutettiin Kesäkauden päättäjäiset ja Syysmarkkinat Nuottalassa. Joulutori ja joulun avajaiset järjestettiin kuntalaisten esittämän pyynnön mukaisesti ilta-aikaan. Itsenäisyyspäivän tapahtuma toteutettiin myös pienimuotoisesti laskemalla seppäle sankarihaudalle ja tarjoamalla glögit ja piparit kirkon edustalla.

Teatteriesityksistä päästiin nauttimaan niin koululla kuin retkelläkin. Koululla vieraili Teatteri Mukamas ja Jyväskylässä vierailtiin teatteriesityksessä The Addams Family. Korona pandemiasta johtuen ryhmät eivät saaneet koululla sekoittua, joten teatteriesitys kohdennettiin päiväkotilaisille sekä 0-2. luokkien oppilaille.

Kirjaston näyttelytilassa järjestettiin kahdeksan (8) näyttelyä. Vuoden näyttelyt avasi Äidin ja pojan yhteisnäyttely - maalauksia ja piirroksia. Vuorijärven valokuvanäyttelyyn pääsi tutustumaan sekä keväällä, että syksyllä. Kesällä näyttelyvieraita ihastuttivat Taikametsän satumaiset eläinhahmot

sekä Ihana Ilonan teokset. Mielen kuvia oli taiteilijan debyyttinäyttely, kun kansalaisopiston kädentaitonäyttelyssä oli sen sijaan esillä useiden konkari näyttelleasettajien taidon näytteitä. Loppuvuoden näyttely oli useamman näyttelleasettajan yhteinen jouluteemainen kädentaitojen myyntitynäyttely, jossa oli esillä mm. Margit Valtosen teoksia.

Koronapandemia on rajoittanut voimakkaasti niin kunnan kuin 3. sektorinkin toimintaa. Perinteistä kevään järjestöiltaa ei järjestetty. Myös maakunnallinen yhteistyö on ollut vaikeasti toteutettavaa. Paikalliset yksityishenkilöt ovat kuitenkin toteuttaneet runsaasti vapaaehtoistoimintaa. Kulttuuritoimi yhteistyössä Saarikan ja seurakunnan kanssa kiitti vapaaehtoistojen järjestämällä heille marraskuussa kiitoskahvit, pientä ohjelmaa ja saunahetken Piispalan takkatuvalla. Nuoris- ja kulttuurivastaava kutsuu vapaaehtoistojen, Saarikan, seurakunnan ja kunnan yhteisen Kumppanuuspöydän koolle. Kumppanuuspöytä kokoontui syksyllä 2021.

Elokuvasesityksiä järjestettiin sekä kouluyhteistyössä, että vapaa-ajalla. Koululaiset osallistuivat koulujen elokuvaviikon toimintaan, jonka aikana kulttuuritoimi tarjosi miltei kaikille luokille näytöksiä. Lasten ja koko perheen näytöksiä oli muutamia koulun loma-aikoina. Lisäksi lapsille oli tarjolla elokuvakerhon näytöksiä. Aikuisille kohdennetut elokuvanäytökset järjestettiin perjantai-iltaisina ja sunnuntai-iltapäivisin. Korona-pandemialta suojautumissyistä elokuvanäytöksiin tuli ilmoittautua etukäteen ja katsojamäärä rajattiin 9 henkilöön / esitys. Kuntalaiset ovat voineet esittää elokuvatoiveita myös vuoden 2021 aikana. Elokuvanäytöksiin on pyritty valitsemaan sekä uutuuksia, että klassikkoja. Osa elokuvista on löytynyt kirjastolevityksistä, osa on ostettu näytöksiä varten. Toivottujen listalla on ollut pääosin suomalaista komediaa ja draamaa, mutta katsottujen listalle on päässyt myös kansainvälistä tuotantoa.

Toiminnan tunnuslukuja

	Tot. 2019	Tot. 2020	Tav. 2021	Tot. 2021
Näyttelyt	5	5	4	8
Juhlat	2	1	2	1
Retket ja tapahtumat	21	2	8	12
Elokuvat/katsojat	28/373	9/73	15/75	23/209
Yhteishankkeet	1	0	0	0
Nettokustannukset, kulttuuri	16.044	11.740	16 800	13.923
Nettokustannukset, €/ asukas	11,99	8,88	12,55	10,62

Nuorisotyö

Nuorisotyön merkittävin uudistus vuoden 2021 aikana toteutui Aluehallintoviraston myöntämän Harrastamisen Suomen Mallin avustuksen kautta. Kerhojen määrä kasvoi merkittävästi ja sisällöt monipuolistuivat. Harrastusten järjestäjien välinen yhteistyö lisääntyi ja tiivistyi. Hankkeen hallinnoijana on nuorisotoimi ja yhdyshenkilönä nuorisovastaava. Hankkeelle perustettiin ohjausryhmä, johon kuuluvat nuorisovastaavan lisäksi sivistysjohtaja Vesa Wilkko, sivistyslautakunnan nimeämänä henkilönä Jouni Hartikainen, sekä 3 lasten ja nuorten edustajaa. Harrastamisen Suomen Mallin kriteerien mukaisesti lapsia ja nuoria kuullaan jo suunnittelu vaihessa ja harrastusryhmät kootaan toiveiden pohjalta. Lisääntyneen ja monipuolistuneen harrastustoiminnan lisäksi merkittävimpänä hankkeen tuloksena voidaan nähdä erityistä tukea

tarvitseville lapsille räätälöity oma kerhoryhmä. Hanke on siten mahdollistanut myös sellaisten lasten harrastustoimintaa, joiden on vaikea integroitua muihin isoihin kerhoryhmiin. Kyseisen ryhmän ohjaajien ja opettajien mukaan harrastustoiminta on tuottanut merkittäviä positiivisia vaikutuksia kohderyhmälle. Hankkeen ns "etsivä harrastustoiminta" on onnistuneesti saattanut myös maahanmuuttaja nuoren harrastusten pariin. Uutena toimintamuotona ovat aloittaneet myös nuorten omatoimiryhmät Airsoft ja Osallisuusryhmä PRO, joissa nuoriso- ja kulttuurivastaava toimii mahdollistajana ja valvojana. Kaiken kaikkiaan hanke on merkittävästi lisännyt lasten ja nuorten osallisuutta, vähentäen syrjäytymisen riskiä sekä edistänyt liikunnallisia elämäntapoja ja hyvinvointia.

Nuorisotoimen tehtäväkenttä on laaja ja monialainen. Nuoriso- ja kulttuurivastaavan työajasta 65 % on keskitetty nuorisotoimen työtehtäviin. Keskeisimpiä tehtäviä ovat koulunuorisotyö, lasten ja nuorten tieto- ja neuvontapalvelut sekä harrastusten ja vapaa-ajantoiminnan organisointi. Nuoriso- ja kulttuurivastaava toimii myös lapsia ja nuoria osallistavien vaikuttajatahojen ohjaajana (Lasten Parlamentti ja Nuorisovaltuusto). Tiedolla johtaminen on kaiken toiminnan perustana. Tiedolla johtamista edistää nuoriso- ja kulttuurivastaavan perehtyminen ajankohtaisiin ilmiöihin ja osallistuminen koulutuksiin / webinaareihin. Nuoriso- ja kulttuurivastaava on osallistunut resurssiensa mukaan sekä koulunuorisotyöntekijöiden, että nuorisovaltuustoa ohjaavien henkilöiden ja ns. ison nuorisotyönverkoston kokoontumisiin Teams -yhteydellä. Lisäksi nuoriso- ja kulttuurivastaava kutsuttiin ohjausryhmän jäseneksi Keski-Suomen nuorisotyön koordinointi -hankkeeseen (AVI).

Nuori Suomen järjestämässä maakunnallisessa palkitsemisjuhlassa palkittiin nuori Tsemppari Milja Kemppainen. Aikuisista Tsemppaajista palkittiin Jukka Kainulainen, Henry Sauranen ja Juho Rajalin työstään urheiluseura KIHOn palloilukerhon ohjaajina. Rehtori-sivistysjohtaja Vesa Wilkolla myönnettiin tunnustus ja palkinto kannustavasta ja nuorten toimintaa tukevasta päätöksenteosta.

Koulunuorisotyö on oppilaiden arjen tukea, läsnäoloa ja yhteisöllisyyden kehittämistä. Toimintamuodot kehitetään Kannonkosken oppilaiden tarpeisiin ja lähtökohtiin. Koulunuorisotyön toimintamuotoja ovat mm. yksilötyö (Läksy-Lyyli), pienryhmätoiminta yhteistyössä esim. kuraattorin tai toimintaterapeuttien kanssa (erilaiset kutsuryhmät), ryhmäyttäminen (kutosleiri), välituntitoiminta ja osallistavat oppitunnit. Yksilötyötä tehdään myös puhelimitse.

Yrittäjyyskasvatusta järjestettiin lähinnä yläkouluikäisille. 6. luokkalaisten kanssa vierailtiin Yrityskylässä Jyväskylässä, mutta 9. luokkalaisten vastaava tapahtuma siirtyi virtuaaliseksi peliksi Korona pandemiasta johtuen. Innostuspajojen järjestelyihin osallistui lukuisia eri tahoja, mm. POKE ja Bisness Lande -hanke. Nuoriso- ja kulttuurivastaava osallistui koulun teemapäiviin ja -viikkoihin sekä tapahtumiin ja on koulun tapahtumatyöryhmän jäsen.

Nuorisotoimen organisoimat lasten ja nuorten vapaa-ajantoiminnot koostuvat kerhoista, nuokkarilloista, Crazy Action- ja klubitoiminnasta, työpajoista, leireistä, retkistä ja tapahtumista. Crazy Action -iltoja järjestettiin talvikaudella joka toinen viikko yhteensä 10 kertaa Piispalassa sekä väliviikoilla nuokkarilla. Crazy Action -toimintaa rahoittaa Avi ja se toteutetaan yhteistyössä Suomenselän 4H-yhdistyksen kanssa. Nuokkari-illat ovat avoimien ovien toimintaa nuorisotalolla peruskouluikäisille, klubi-illoissa nuorimmat kävijät ovat 9. luokkalaista ja toiminta ostetaan Suomenselän 4H-yhdistykseltä. Korona-tilanteesta johtuen alkuvuoden klubi-iltoja ei järjestetty. Kevään klubi-illat toteutettiin poikkeuksellisesti kesällä torikahvilalla. Samalla aloitettiin jalkautuva

nuorisotyö torin alueella. Toteutus todettiin hyvin toimivaksi, sillä nuoria tavoitettiin toimintaan mukaan enemmän kuin aiemmin. Nuorten lukumäärä kasvoi niin suureksi, että 4H-yhdistyksen työntekijän lisäksi toimintaan osallistuivat myös nuoriso- ja kulttuurivastaava sekä ajoittain myös Etsivä nuorisotyöntekijä.

Työpajoja on perinteisesti kaksi vuodessa: pääsiäis- ja joulupajat. Keväällä 2021 toteutettiin kuitenkin lisäksi poikkeuksellisen monta työpajaa (Boffermiekkujen rakennus-työpaja x 3, Supersankarit-työpaja, Sirkus-työpaja, Akrobatiaa ja sirkustemppuja -työpaja) Kerhotoiminta toteutuu miltei kokonaan hankerahoituksilla, joissa merkittävimpiä rahoittajia ovat AVI (Lasten ja nuorten paikallinen harrastustoiminta / hallinnoi Suomenselän 4H-yhdistys) ja OKM:n koulun kerhotoiminnan kehittämishanke. Sekä syksystä 2021 alkaen myös Harrastamisen Suomen Malli (AVI). Jokaiselle kouluvuodelle kootaan niin sanottu Kannonkosken lasten ja nuorten harrastekalenteri, jonka avulla pyritään välttämään päällekkäisyyksiä toiminnoissa, lisäämään yhteistyötä ja osallistamaan mahdollisimman monia lapsia ja nuoria harrastuksiin. Kerhotoiminta on pääsääntöisesti koko lukuvuoden kestävä.

Leiritoimintaa järjestetään pääsääntöisesti nuorisotalolla, koulun tiloissa ja Piispalassa. Kesällä 2021 järjestettiin Summeri-kesäpäiväleiri, Ruokakoulu-leiri 1.-2. luokkalaisille, Ruokakoulu-leiri 3.-6. luokkalaisille ja Random-yöleiri. Piispalan kanssa yhteistyössä toteutettiin 2 Eläintenhoitoleiriä ja Kiipeilyleiri. Syksyllä toteutuivat Kutosleiri ja Syyssäpinää-leiri sekä Osallisuusryhmä Pro:n retki. Koko koulu osallistui syksyllä 2021 Metsäpäivään.

Yhteistyökumppaneista merkittävimpiä ovat olleet Suomenselän 4H-yhdistys, Piispala ja etsivä nuorisotyöntekijä Taina Saarenketo. Etsivän nuorisotyön palvelut ostetaan Karstulan kunnalta. Kannonkosken koululla sijaitsevasta ohjauksen yhteistoimistosta löytyvät nuoriso- ja kulttuuritoimen lisäksi 4H, etsivä nuorisotyö ja opinnonohjaaja.

Toiminnan tunnuslukuja

	Tot. 2019	Tot. 2020	Tav 2021	Tot. 2021
Kerhot kevät/syksy	8/10	7/7	7/7	9/24
Retket	3	2	2	2
Leirit	7	3	4	9
Tapahtumat/Kurssit/Työpajat	19	4	4	8
Lasten ja nuorten osallisuusryhmät / tapaamiset	tapaamisia 6	tapaamisia 4	tapaamisia 4	ryhmiä 3 / tapaamisia 10
Avoin toiminta iltaa/vuosi	50	64	50	51
Hallinnoitavat hankkeet	3	3	2	2
Alle 29 v. määrä	320	301	316	282
Nettokustannukset, €	47.513	37.231	52.730	21.591
Nettokust. / asukas	40,77	28,16	39,38	16,47
Nettokust./ alle 29-v.	148,48	123,69	166,87	76,56
Nuorisotyön valtionosuus €	-	1.439	-	1.363

Liikunta ja ulkoilu

Tehtäväalueen keskeisenä tavoitteena on liikunnan ja muun terveyttä edistävän fyysisen aktiivisuuden edistäminen. Liikunnallisen elämäntavan kehittämiseen saatiin valtionavustusta. Hankkeen omavastuuosuudesta 60 % on kunnan ja 40 % Piispalan osuutta. Hankkeen avulla toteutettiin mm. Ikäihmisten Liikunta - ohjattu ryhmä koululla, sekä Teho-tiistai ja Puolitehotorstai-ryhmät. Hankkeen toimenpiteisiin kuuluivat myös Kuntokatsastus-tapahtuma loppuvuodesta seurakuntatalolla, kesäliikuntakalenteri sekä liikuntaneuvonta. Liikuntaneuvonnan vastaanotto oli avoinna kunnantalon Hyvinvointipisteellä aina kuun ensimmäisenä keskiviikkona. Korona pandemia vaikeutti edelleen toteutusta ja toiminnot olivat välillä tauolla.

Käytännössä kunnan liikuntapalvelut ostetaan Piispalasta. Heidi Reimanin työ kunnan hyvinvointivastaavana päättyi vuoden 2021 lopussa. Kunnan liikuntapaikkojen hoidosta vastaa tekninen toimi. Palvelupaketin suoraan liikuntaan liittyviä palveluja olivat vakiovuorot, saldokortit, vesijumput sekä koulun, varhaiskasvatuksen, nuorisotoimen ja järjestöjen liikunnallinen käyttö. Erilaisia liikuntatapahtumia ja ryhmiä on järjestetty ympäri vuoden koronapandemian sallimissa rajoissa. Kivijärven kanssa yhteistyössä järjestettiin kesäkuinen pyöräilytapahtuma Yläpäässä. Perinteisenä liikuntakampanjana järjestettiin yhteistyössä Kihon ja Pop-pankin kanssa Kävelen kuntoon lokakuussa -kampanja. Vuoden 2021 liikuntatekona palkittiin Juho Rajalin.

Toiminnan tunnuslukuja

	Tot. 2019	Tot. 2020	Tav. 2021	Tot. 2021
Liikuntakamp. ja -tapahtumat	22	7	3	3
Edustukset (mm. viestit)	1	0	1	0
Palvelupaketin liikuntapalvelut	37.418	21.981	30 000	
Nettokustannukset, €	36.510	35.451	40 020	27.026
Nettokust. / asukas	26,91	26,82	29,89	20,61
Liikuntatoiminnan valtionosuus €	20.000	4.822		4.772

SIVISTYSLAUTAKUNTA

SISÄISEN VALVONNAN SELONTEKO VUODELTA 2021

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Sivistystoimen sisäisen valvonnan järjestäminen

Sivistystoimen toiminta pohjaa valtuuston asettamiin strategisiin tavoitteisiin sekä talousarvioon ja -suunnitelmaan. Lautakunta seuraa talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumaa kokouksissaan. Talousarvion toteutumaseurantaa ei ole pystytty välittämään lautakunnalle sähköpostilla neljännesvuosittain kunnan kirjanpidon kirjautumisviiveitten vuoksi. Sivistyslautakunnan pöytäkirjat ovat luettavissa kunnan kotisivuilla.

Henkilöstö- ja toimielinrakenteet, tehtäväkuvat ja niiden ajantasaisuus

Sivistystoimen tehtäväalueesta vastaa sivistyslautakunta. Tehtäväalueen tulosityksiköiden vastuuviranhaltijat ja muu henkilöstö on pääosin kuvattu toimintakertomuksessa. Sivistystoimen viranhaltijoiden tekemät viranhaltijapäätökset käsitellään lautakunnan jokaisessa kokouksessa.

Kunnan omaisuutta koskevat muutokset (hankinnat, myynnit, poistot)

- Kannonkosken koulun irtainta kalustoa myytiin 3065 eurolla julkisella huutokaupalla Kiertoa Oy:n kautta, kalusto oli peräisin vanhalta koululta, pääosin TN-tiloista ja rahat kirjattiin muihin myyntituottoihin 033300 3140

Kuntaa velvoittavat uudet sopimukset ja niiden seuranta

Vuonna 2021 kunta teki seuraavat sivistystoimea koskevat sopimukset:

- Leasing-sopimus 3StepIT:n kanssa 30 kannettavan tietokoneen hankinnasta, vastuuhenkilö päivitetään vuosittain maaliskuussa, lunastus/jälleenmyyntimahdollisuus 2024

Talouden ja toiminnan suunnittelu ja seuranta

Laskujen vastaanottaja ja hyväksyjä on eri henkilö. Viranhaltijoiden omat laskut hyväksyy esimies tai lautakunnan puheenjohtaja. Tulosityksiköiden vastuuhenkilöt seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain. Talousarvion toteutumaseurantaa ei ole pystytty välittämään lautakunnalle sähköpostilla neljännesvuosittain kunnan kirjanpidon kirjautumisviiveitten vuoksi.

Ulkopuolista rahoitusta sivistystoimi pyrki hyödyntämään mahdollisimman tehokkaasti. Hakemukset ja niiden loppuraportit annetaan tiedoksi lautakunnalle. Tarkastuslautakunta kuulee sivistysjohtajan ajankohtaiskatsauksen oman aikataulunsa mukaisesti.

Merkittävimmät riskit

Sivistyspalveluista nuoriso-, kulttuuri-, liikunta-, ja hallintopalvelut toimivat edelleen vähäisellä henkilöstömäärällä, käytännössä yhden ihmisen varassa. Tämä aiheuttaa riskin toiminnan jatkuvuudelle esimerkiksi pidemmissä sairauslomissa tai henkilöstövaihdosten yhteydessä. Vuonna 2021 tätä riskiä pystyttiin vähentämään kirjastopalveluitten osalta erottamalla kirjastonjohtajuus rehtori-sivistysjohtajan tehtävästä. Hyvinvointialueen aloittaminen vuonna 2023 aiheuttaa epävarmuutta kuntatalouden näkymiin ja oppilasmäärän väheneminen synnyttää tarvetta toimintojen sopeuttamiseen.

HAKIJA	KOULUTUS	TYÖKOKEMUS	HARRASTUKSET, ym	
LAHTI MARJUT	sosiaalityön perus- ja aineopinnot (todistus tilattu) diakoni, Helsinki/Diak, 2021 sosionomi (amk), Pieksämäki/Diak, 2005	diakoni (Karstula) 08/2019-lapsi- ja nuorisotyötä n. 12 v.		pätevä vuoteen 2030
SAARI HANNA	kasvatustieteen maisteri, Jyväskylän yliopisto, 2017 varhaiskasvatuksen kandidaatti, 2014 erilliset varhaiskasvatuksen erityisopettajaopinnot, 2015 koulunkäynninohjaaja	varhaiskasvatusalan työkokemusta n.19 v.		pätevä
VÄÄRÄSMÄKI JOHANNA	kasvatustieteen maisteri, Jyväskylän yliopisto (valm. kevät 22) erilliset varhaiskasvatuksen erityisopettajaopinnot, 2015 varhaiskasvatuksen kandidaatti, 2014 maa- ja metsätieteiden maisteri, Joensuun yliopisto, 2004	varhaiskasvatusalan työkokemusta n.14 v.		pätevä

HAKIJA	KOULUTUS	TYÖKOKEMUS	HARRASTUKSET, ym	valmistuttuaan pätevä: kotitalous, terveystieto
LAHTINEN SUSANNE	kasvatustieteen maisteri, Itä-Suomen yliopisto, opinnot kesken, valm.06/2022 pääaine kotitaloustiede, sivuaineet liikunta, terveystieto, ravitsemustieteet	.		

HAKIJA	KOULUTUS	TYÖKOKEMUS	HARRASTUKSET, ym	
LYYTINEN HENNA	varhaiskasvatuksen kandidaatti, Jyväskylän yliopisto, 2018	varhaiskasvatuksen opettajan työkokemusta n.3 v.		pätevä
MANNI LOTTA	kasvatustieteiden ylioppilas			epäpätevä

HAKIJA	KOULUTUS	TYÖKOKEMUS	HARRASTUKSET, ym	
LEPPÄNEN ANNA	koulunkäynninohjaaja v. 2021	Kannonkosken koululla sijaisuuksia vuodesta 2018 asti		pätevä
LEPPÄNEN SARI	koulunkäynnin ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja, KEO Karstula, valm. 05/2022 kokki			
NISKANEN MIRJA	lähihoitaja (lapset ja nuoret)	työkokemusta 10 vuotta		pätevä